

Міністерство освіти і науки України
Полтавська обласна державна адміністрація
Полтавський державний аграрний університет
Факультет обліку та фінансів
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування
Рада молодих вчених Полтавського державного аграрного університету

***IX Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція
молодих вчених***

***«Наукове забезпечення розвитку національної економіки:
досягнення теорії та проблеми практики»***

**10 листопада 2022 року
м. Полтава**

Редакційна колегія:

Аранчій Валентина – кандидат економічних наук, професор, в.о. ректора Полтавського державного аграрного університету.

Дорогань-Писаренко Людмила – кандидат економічних наук, професор, декан факультету обліку та фінансів, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету.

Зоря Олексій – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування, заступник декана факультету обліку та фінансів з наукової роботи Полтавського державного аграрного університету.

Чумак Валентина – кандидат економічних наук, доцент, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету.

Безкровний Олександр – кандидат економічних наук, доцент, заступник декана факультету обліку та фінансів, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету.

Зоря Світлана – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету.

Наукове забезпечення розвитку національної економіки: досягнення теорії та проблеми практики : матеріали ІХ Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції молодих вчених (м. Полтава, 10 листопада 2022 року). Полтава, 2022. 157 с.

У збірнику надруковані матеріали ІХ Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції молодих вчених «Наукове забезпечення розвитку національної економіки: досягнення теорії та проблеми практики». Конференція проведена у рамках виконання науково-дослідної теми Полтавського державного аграрного університету «Концепція інвестиційного й фінансово-кредитного забезпечення техніко-технологічного оновлення і розвитку аграрного виробництва як складової продовольчої та економічної безпеки» (номер державної реєстрації 0120U105469). Відповідальність за зміст і редакцію наукових праць несуть їх автори. Для здобувачів вищої освіти та молодих вчених закладів вищої освіти.

© Колектив авторів, 2022 рік

© Полтавський державний аграрний університет

У міжнародній практиці впровадження медичного страхування забезпечує фінансову стійкість системи та солідарну відповідальність громадянина за своє здоров'я. Із запровадженням обов'язкового медичного страхування загальні витрати на охорону здоров'я у відсотках від ВВП зростуть, що допоможе забезпечити високий рівень якості та доступності медичних послуг. Також слід зазначити, що медичне страхування передбачає новий етап удосконалення системи управління якістю медичної допомоги. Посилиться юридична відповідальність медичних організацій за обсяг та якість медичних послуг.

Багаторічний досвід роботи систем охорони здоров'я у різних країнах світу показав її достатню ефективність та результативність, тому в Україні мають досліджувати міжнародний досвід у даній сфері та розробити систему медичного страхування відповідно до особливостей нашого законодавства, при цьому застосувати можливі методи та інструменти для підвищення довіри населення до страхової сфери.

Література:

1. Вороніна О. О. Наукові підходи до визначення сутності медичного страхування. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2015. № 8. С. 733–737. URL: <http://global-national.in.ua/issue-8-2015/16-vipusk-8-listopad-2015-r/1533-voronina-o-o-naukovi-pidkhodi-do-viznachennya-sutnosti-medichnogo-strakhuvannya>.

2. Зоря С., Дудник Ю. Добровільне медичне страхування: сутність та перспективи розвитку в сучасних умовах. *Наукове забезпечення розвитку національної економіки: досягнення теорії та проблеми практики* : матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених, 29 жовтня 2020 р. Полтава, 2020. С. 77–80.

3. Костенко Т. А., Стоколук В. В., Заволока Л. О. Стан та перспективи розвитку медичного страхування в Україні з урахуванням іноземного досвіду. *Молодий вчений*. 2018. №5. С. 721–725.

**Вікторія Шевченко, здобувач вищої освіти СВО Бакалавр;
Оксана Краснікова, к.е.н., доцент,
доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Полтавський державний аграрний університет**

МІСЦЕВІ БЮДЖЕТИ ЯК ОСНОВА ФІНАНСОВОЇ БАЗИ МІСЦЕВИХ ОРГАНІВ ВЛАДИ

Фінансовою основою діяльності органів міського самоврядування є місцеві бюджети. Тому вони посідають особливе місце в бюджетній системі нашої держави.

Місцеві бюджети відіграють важливу роль у вирішенні як національних, так і регіональних економічних і соціальних питань: розвиток інфраструктури,

фінансування агропромислового комплексу, будівництво будинків, фінансування видатків на утримання соціально-культурної сфери [1].

Серед найбільш гострих проблем у сфері формування місцевих бюджетів є: використання вільних бюджетних коштів, нестабільність дохідної бази, неефективна система вилучення надлишків загальнодержавних податків, недостатнє фінансування державного бюджету України. Ситуація ускладнюється надмірною централізацією коштів на державному рівні, що ставить діяльність органів місцевого самоврядування в повну залежність від державного бюджету України щодо виконання покладених на них функцій. Останнім часом постали питання децентралізації бюджетної системи України, оскільки фінансова децентралізація є однією з фундаментальних умов незалежності та життєздатності місцевої влади: децентралізація процесів прийняття рішень збільшує можливості місцевої влади брати участь у розвитку низин, її контролі; фіскальна децентралізація сприяє ефективному наданню державних послуг шляхом більш ретельного узгодження видатків державних установ з місцевими потребами та вподобаннями. Але реалізація законодавчо закріпленого права кожного адміністративно-територіального утворення на господарську самостійність неможлива без наявності у кожного органу власного бюджету та права без зовнішнього втручання його складати, затверджувати та виконувати. А це означає, що кожен орган влади повинен мати власні фінансові джерела, достатні для організації управління економікою та соціальною сферою на своїй території.

Тому місцеві бюджети, як основна фінансова база органів місцевого самоврядування, посідають особливе місце в бюджетній системі нашої країни. Місцевим бюджетам відводиться важлива роль у соціально-економічному розвитку території, оскільки саме з місцевих бюджетів здійснюється фінансування закладів освіти, культури, охорони здоров'я, засобів масової інформації, видатків на соціальний захист та соціальне забезпечення; також фінансуються різноманітні молодіжні програми та витрати на благоустрій.

Матеріально-фінансовою основою місцевого самоврядування є рухоме та нерухоме майно, доходи місцевих бюджетів, інші кошти, землі, природні ресурси загально-територіальної власності сіл, селищ, міст, районів у містах, а також об'єкти їх спільної власності, якими керують районні та обласні ради. Рівень самостійності місцевих органів влади значною мірою залежить від достатності дохідної частини бюджетів місцевого самоврядування. Доходів місцевих бюджетів має бути достатньо для ефективного виконання завдань і функцій місцевого самоврядування, а місцеві податки і збори формуються, насамперед, за рахунок самих доходів. Частина фінансових ресурсів органів місцевого самоврядування формується за рахунок місцевих податків і зборів, розмір яких вони мають право встановлювати в межах закону [2].

Передумовами фінансової самостійності місцевого самоврядування є обґрунтована, з точки зору економічної доцільності, децентралізація влади та правильний розподіл повноважень, відповідальності, а отже, фінансово-економічної бази між центром і регіонами, місцеві органи.

Для того щоб місцеві бюджети стали основою фінансової самостійності місцевої влади, потрібно:

- по-перше, чітко розподілити компетенції між органи центральної влади, регіонального та місцевого самоврядування та поступово рухатися до децентралізації національної економіки;

- по-друге, необхідні джерела податкових надходжень розмежувати центральні та місцеві органи влади для забезпечення ефективності їх функцій, що має бути відображено в законі про місцеве самоврядування;

- по-третє, доручити самій місцевій владі самостійно складати перелік місцевих активів податки і збори, ставки.

Наявність місцевих бюджетів закріплює економічну самостійність органів місцевого самоврядування, активізує господарську діяльність, дає змогу розвивати інфраструктуру на відомчій території, зміцнювати економічний потенціал регіону, виявляти та використовувати резерви фінансових ресурсів. Зрештою, все це розширює можливості органів місцевого самоврядування підвищувати добробут громадян [3].

Література:

1. Західна О. Р. Місцеві бюджети як фінансова складова органів місцевого самоврядування. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2007. № 17.7. С. 169-173.

2. Покатаєв П. С. Формування коштів місцевих бюджетів. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2012. № 10. URL: <http://www.dy.nauka.com.ua/?op=1&z=564>.

3. Татарин Н. Б., Голік В. І. Місцеві бюджети як основа самостійності місцевого самоврядування. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Економіка і менеджмент*. 2017. № 23(2). С. 72-75.

**Вікторія Шевченко, здобувач вищої освіти СВО Бакалавр;
Людмила Бражник, к.е.н., доцент,
доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Полтавський державний аграрний університет**

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ЇХ ВПЛИВ НА РОЗВИТОК СУСПІЛЬСТВА

Сучасний етап розвитку суспільства характеризується зростанням ролі інформаційних технологій. Необхідність їх використання вже не викликає сумнівів, адже технології є однією з найбільш динамічно розвиваючих сфер сучасного життя [1].

Оскільки технології є невід'ємною частиною сучасного середовища, необхідно більш детально вивчити та класифікувати інформаційні технології, щоб точно оцінити та застосувати їх у процесі економічної інформації. Інформаційні технології – це цілеспрямовано організована сукупність методів, процесів і програмно-технічних засобів, об'єднаних у технологічний ланцюжок,

Світлана Тютюнник, к.е.н., доцент,
професор кафедри обліку і оподаткування;
Юрій Тютюнник, к.е.н., доцент,
професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Полтавський державний аграрний університет
СТРУКТУРА ЗОВНІШНЬОЇ ТОРГІВЛІ ПОСЛУГАМИ У ПОЛТАВСЬКІЙ
ОБЛАСТІ..... 123

Юрій Тютюнник, к.е.н., доцент,
професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування;
Світлана Тютюнник, к.е.н., доцент,
професор кафедри обліку і оподаткування
Полтавський державний аграрний університет
ПОКАЗНИКИ ОЦІНЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ
МАЛОГО ПІДПРИЄМСТВА..... 126

Валерія Фурса, здобувач вищої освіти СВО Магістр;
Валентина Чумак, к.е.н., доцент,
професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Полтавський державний аграрний університет
ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОЦІНКИ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ 128

Анастасія Чернуш, здобувач вищої освіти СВО Магістр;
Олександр Сокол, здобувач вищої освіти СВО Магістр;
Олексій Безпалько здобувач вищої освіти СВО Магістр;
Яна Дроботя, к.е.н., доцент,
доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Полтавський державний аграрний університет
УПРАВЛІННЯ БАНКІВСЬКИМИ РИЗИКАМИ 130

Вікторія Шевченко, здобувач вищої освіти СВО Бакалавр
Полтавський державний аграрний університет
ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ МЕДИЧНОГО СТРАХУВАННЯ 132

Вікторія Шевченко, здобувач вищої освіти СВО Бакалавр;
Оксана Краснікова, к.е.н., доцент,
доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Полтавський державний аграрний університет
МІСЦЕВІ БЮДЖЕТИ ЯК ОСНОВА ФІНАНСОВОЇ БАЗИ
МІСЦЕВИХ ОРГАНІВ ВЛАДИ 134